

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Direktorat za javno naročanje

Sektor za sistem javnega naročanja

Tržaška 21

1000 Ljubljana

E: gp.mju@gov.si

Datum: 14. september 2022

ZADEVA: Pripombe Gospodarske zbornice Slovenije k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju, ZJN-3D, EVA: 2022-3130-0030

Spoštovani,

dne 13. julija 2022 je bil na portalu E-demokracija objavljen Osnutek predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju (EVA: 2022-3130-0030, v nadaljevanju: predlog zakona). Rok za posredovanje odzivov na predlog zakona je 15. september 2022. V ta namen vam posredujemo pripombe GZS, ki smo jih prijeli s strani članov ter področnih združenj. V nadaljevanju navajamo predloge in pripombe s konkretnimi obrazložitvami.

1. Oblikovanje Smernic okvirnih kriterijev za izbiro izvajalcev po dejavnosti

Primarno podajamo predlog za oblikovanje Smernic okvirnih kriterijev za izbiro izvajalca po dejavnosti (v nadaljevanju: Smernice). Na Gospodarski zbornici Slovenije in znotraj posameznih panožnih združenj, smo zaznali potrebo po njihovem oblikovanju. Gre za pomankanje v sistemu javnega naročanja, ki vpliva na več področij. Med drugim zaznavamo velik vpliv področja javnega naročanja na sektor gradbeništva, živilsko in prehransko industrijo, računovodske servise ter elektronske opreme in komunikacije. Smernice bi zagotovile preglednejše, kakovostnejše in bolj transparentno izvajanje javnih naročil. V sistemu javnega naročanja se lahko zazna, da je glavni kriterij na razpisih za izvedbo javnih naročil, le višina cena izvedbe storitve. Takšna ureditev povzroča tekmovanje z cenami, ki povzroča določanje izjemno nizkih cen, ki morda niso skladne s tržnimi cenami. Posledično se lahko pojavijo tudi (nezakonita) izigravanja (npr.: uporaba manj kakovostnih materialov, nestrokovno izvajanje storitev, izplačevanje minimalnih dogodkov zaposlenim in spodbujanje dela na črno). Oblikovanje Smernic bi takšno stanje zmanjšalo oz. odpravilo in bi povzročilo bolj transparentno in enakopravno sodelovanje na razpisih za izvedbo javnega naročila. Omogočilo bi, da bi subjekti vnaprej vedeli kateri kriteriji se upoštevajo pri izbiri izvajalca in s tem se zmanjša možnost, da je edini kriterij izbire izvajalca cena. Zakon sicer navaja, da ponudniki v razpisu lahko opredelijo merila, s katerimi je mogoče zagotoviti kvalitetno storitev. Zaradi obsežnosti področja in potrebnega strokovnega poznavanja različnih (in zelo obsežnih) področjih ocenjujemo, da bi



bila pravna ureditev bolj kvalitetna, če bi se oblikovale Smernice, ki bi vnaprej opredeljevale kriterije po dejavnostih. Dodatno predlagamo, da bi Smernice imele zavezujočo naravo, saj samo tako lahko dosežemo njihovo spoštovanje in namen.

2. K 47. členu ZJN-3¹ (postopki naročila male vrednosti)

Predlagamo, da sev 47. členu obstoječega zakona doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Za naročila majhne vrednosti, naročnik zagotovi, da so vsi ponudniki, ki so oddali ponudbo, v roku 30 dneh od oddaje naročila obveščeni o izboru.«

Obrazložitev:

Predlagan nov četrti odstavek 47. člena bi omogočal večjo predvidljivost za gospodarske subjekte, ki sodelujejo v postopkih javnih naročil majhne vrednosti. Predlagana ureditev bi omogočala seznanitev o izbiri ponudnika za izvedbo javnega naročila v zakonsko določenem roku. Kot primeren rok predlagamo rok 30 dni od oddaje naročila. Dodatno opozarjamo, da bi v postopkih male vrednosti bilo smiselno jasno opredeliti roke za oddajo ponudbe, posredovanje vprašanj in odgovora nanje. Takšna ureditev bi gospodarskim subjektom omogočila lažjo organizacijo dela, saj bi bili o izbiri ponudnika obveščeni v zakonsko določenem roku, postopek pa bi bil časovno opredeljen.

3. K četrtemu odstavku 75. člena ZJN-3 (razlogi za izključitev)

Predlagamo, da se v četrtem odstavku 75. člena doda nova točka c), ki se glasi:

»c) če pravna oseba, samozaposlena oseba ali tuj pravni subjekt, ki je pravna oseba, opravlja dejavnost, ki ni vpisana v register, ali če nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti.«

Obrazložitev:

Za izvajanje nekaterih dejavnosti so predpisani posebni pogoji, ki jih morajo izvajalci storitev izpolnjevati. Kljub temu je v praksi možno zaznati primere, ko je za izvedbo javnega naročila izbran ponudnik, ki ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti (npr. izvajanje dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije). Izvajanje dejavnosti brez ustreznih dovoljenj se po Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1) šteje za delo na črno, vendar v postopku izbire izvajalca javni naročniki tega dejstva ne ugotavljajo. Posledica neustreznega izbora so ponovitve postopkov, ki predstavljajo nepotrebno dodatno breme naročnikom in ponudnikom. Zaradi tega se predlaga ureditev, ki bi vnaprej zahtevala opravljanje določenih dejavnosti in izpolnjevanje pogojev za njihovo opravljanje.

¹ Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US in 100/22 – ZNUZSZS).

4. K 95. členu ZJN-3 (spremembe pogodb o izvedbi javnih naročil med njihovo veljavnostjo)

Predlagamo, da se v prvem odstavku 95. člena doda nova 2. točka, ki se glasi:

»če je sprememba cene, ne glede na njeno denarno vrednost, posledica spremembe predpisov, ki neposredno vplivajo na dvig cene storitev in so bili sprejeti po podpisu pogodbe o izvedbi javnega naročila.«

Obrazložitev:

Dopolnitev bi omogočala spremembo pogodbe o izvedbi javnega naročila v skladu z zakonom brez novega postopka javnega naročanja in sicer zaradi nepredvidljivih sprememb zakonodaje, ki lahko imajo za posledico dvig stroškov storitve. Pri pripravi ponudbe se upošteva običajne komercialne (cenovne) rizike in se ne more prevideti sprememb zakonodaje. Spremembe zakonodaje v času priprave ponudbe (oz. sklepanju pogodbe) morda še niso v obravnavi, ampak lahko kljub temu po sprejemu vplivajo na dvig stroškov poslovanja (npr.: spremembe stroškov dela, sprememba zneska minimalne plače, sprememba davčne stopnje). Dodatno, v praksi tudi pogodbeni določila v številnih primerih onemogočajo zvišanje cene, čeprav je ta posledica spremembe zakona, ki podjetjem nalaga dodatne obveznosti. Opisana sprememba bi omogočila bolj predvidljiv in transparenten postopek in izvajanje storitev javnega naročanja. Gospodarskih subjektom pa bi omogočila predvidevanje prihodnjih obveznosti.

Predlagamo, da posredovane pripombe GZS upoštevate v novi verziji predloga zakona. Za dodatna pojasnila smo vam na voljo.

S spoštovanjem,

mag. Aleš Cantarutti,
generalni direktor GZS

